

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
магістрантів і молодих дослідників**

«НАУКОВІ ПОШУКИ МОЛОДІ У ХХІ СТОЛІТТІ»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ВЕТЕРИНАРНОЇ МЕДИЦИНИ

29 жовтня 2025 року

Біла Церква
2025

РЕДКОЛЕГІЯ:

Шуст О.А., д-р екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р екон. наук.

Недашківський В.М., д-р с.-г. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Василенко О.І., д-р філософії.

Комарова Н.В., д-р філософії.

Мостипан О.В., д-р філософії, начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Мостипан О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу

Наукові пошуки молоді у XXI столітті. Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції магістрантів і молодих дослідників. 29 жовтня 2025 р. Білоцерківський НАУ. 121 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

2. ДСТУ ISO 22000:2019 «Системи управління безпечністю харчових продуктів. Вимоги до будь-якої організації в харчовому ланцюзі» (ISO 22000:2018, IDT). [Чинний від 2021-09-01]. Вид. офіц., Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2019, 35 с.

3. ДСТУ ISO 19011:2019 «Настанови щодо проведення аудитів систем управління» (ISO 19011:2018, IDT). [Чинний від 2021-01-01]. Вид. офіц., Київ, ДП «УкрНДНЦ», 2019, 32 с.

УДК 619: 614.31:637.5'64:616.995.121:636.4

ХОМЕНКО М.О., магістрант

Науковий керівник – **БУКАЛОВА Н.В.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

БЕЗПЕЧНІСТЬ ПРОДУКТІВ ЗАБОЮ СВИНЕЙ ЗА СПАРГАНОЗУ

На підставі результатів комплексних досліджень дані рекомендації щодо санітарного оцінювання уражених туш свиней за виявлення декількох плероцеркоїдів (до 3-х) у підшкірній клітковині, м'язах, внутрішніх органах (за відсутності свищів).

Ключові слова: туша свині, спарганоз, ветеринарно-санітарна експертиза, санітарне оцінювання.

Нині особливу тривогу викликає поширення спарганозу, що становить певну небезпеку для людини внаслідок зараження через інвазовану свинину. Спарганоз характеризується ураженням підшкірної клітковини, міжм'язової сполучної тканини, печінки, черевної порожнини, кишечника домашніх і диких свиней, птахів, рептилій, амфібій, людини плероцеркоїдами *Sparganus spirometra erinacei* цестоиди *Spirometra erinacei europaei*. Це природно-осередкове цестодозне захворювання [1,с.157].

Ветеринарно-санітарну експертизу продуктів забою свиней проводили для виявлення патологоанатомічних змін та личинок (плероцеркоїдів) спарганумів, відповідно до нормативно-правових актів [2,с.89]. Ретельно оглядали підшкірну клітковину, жирову тканину, черевну, тазову порожнини, внутрішні органи туші свині. Додатково розрізали поздовжньо м'язи ший, спини, анконеуса, задньостегнової групи і пахвової ділянки, визначаючи вплив фізико-хімічних чинників на життєздатність плероцеркоїдів [3,с.121].

У підшкірній клітковині та м'язах ший туші свині виявлені плероцеркоїди (*Sparganus spirometra erinacei*) цестоиди *Spirometra erinacei europaei*. Вони були молочно-білого кольору, довжина – близько 20 см. Ступінь інвазії – 3 плероцеркоїда (слабка інвазія). Туша свині знекровлена задовільно, в кровоносних судинах та м'язах – незначна кількість крові, судини очеревини і плеври – просвічують слабо. Кірочка підсихання на поверхні свинячої туші – темно-червоного кольору, як і м'язи на розрізі, що були злегка вологими, щільними, пружними. Ямка, за натискання на м'язи пальцем – швидко вирівнювалася. Підшкірний жир – білого кольору, внутрішній жир – м'який, еластичний. Лімфатичні вузли – сірого кольору, без помітних патологічних змін. М'ясний бульйон за проби варінням – прозорий, з блискітками жиру.

Величина *pH* м'яса – 6.2 ± 0.01 , реакція на пероксидазу – позитивна, реакція із розчином CuSO_4 (з масовою часткою 5%) – негативна, кількість летких жирних кислот становила 3.9 мг 0,1 н. розчину *KOH*. Таким чином, показник концентрації водневих іонів – у межах *pH* дозрілого м'яса здорової свині. Це свідчить про задовільний перебіг його дозрівання і ферментації, що корелюється зі значеннями проведеної реакції на пероксидазу й кількості летких жирних кислот.

За бактеріологічного дослідження, виділені протей і БГКП у печінці, а БГКП – у м'язовій тканині, що ускладнює питання щодо реалізації такого м'яса, адже ці мікроорганізми можуть викликати у людини харчове отруєння.

У процесі нагрівання спарганумів, їхня життєздатність зберігалася у фізіологічному розчині за температури 49–51°C і експозиції близько 30 хв; а їх загибель, з частковим руйнуванням стробіли, відбувалася за температури 59–61°C. Не гинули плероцеркоїди й у фізіологічному розчині за температури від 0 до мінус 6°C, з експозицією 30 хв. Лише через

5 год, за температури в морозильній камері мінус 15 °С, наступала загибель усіх плероцеркоїдів. Досліджувані гельмінти гинули в розчині кухонної солі з масовою часткою 7 % лише за 25 год.

Таким чином, продукти забою, одержані від туші ураженої свині зі слабкою інтенсивністю інвазії спарганумами, за органолептичними та фізико-хімічними показниками не мали істотних відхилень від норми, але вони були контаміновані умовно-патогенною і патогенною мікрофлорою, що становить загрозу для здоров'я людей, тобто, є потенційним джерелом їх харчового отруєння. На підставі результату комплексного дослідження, за виявлення декількох личинок спарганусів (до 3-х) у підшкірній клітковині, м'язах, внутрішніх органах (за відсутності свищів), пропонуємо свинячу тушу зачищати й направляти на промислову переробку, уражені внутрішні органи – на утилізацію, неуразені – на проварювання.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Що треба знати про спарганоз / А. А. Антіпов, В. П. Гончаренко, Л. М., Соловйова та ін. *Trends in science and practice of today : the XXVIII International Science Conference*, June 01–04, 2021, Ankara, Turkey. 2021, p. 545–550.
DOI 10.46299/ISG.2021.I.XXVIII
2. Правила передзабійного ветеринарного огляду тварин і ветеринарно-санітарної експертизи м'яса та м'ясних продуктів : затв. наказом Держ. департ. вет. медицини України від 07.06.2002 № 28 та за реєстр. у Мін'юсті України 21.06.2002 № 524/6812.
3. Opuni E. Muller R. Studies on *Spirometra* Pathologu of experimentae plerocircoïd infections. *Y.Helmitjk*, 2015. V. 49. № 2,1. P. 121–127.

УДК 638.12/.15:616-08

ЮЩИШЕН Б.О., магістрант

Науковий керівник – **ДЖМІЛЬ В.І.**, канд. вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

МОНІТОРИНГ УРАЖЕННЯ БДЖІЛ ВАРОАТОЗОМ В ПРИВАТНИХ ПАСІКАХ КИЇВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Проведено моніторинг ураження бджолиних сімей збудником вароатозу в приватних пасіках Київської області, Білоцерківського району, в літній період 2025 року.

Ключові слова: вароатоз, бджоли, бджолині сім'ї, пасіка, моніторинг захворювань.

За даними літератури відомо, однією з важливих галузей сільського господарства України є бджолярство оскільки воно забезпечує отримання такого цінного продукту, як мед та інші продукти бджільництва, а також забезпечує запилення багатьох сільськогосподарських рослин збільшуючи їх врожайність. Відомо, що в січні та вересні 2024 року Україна експортувала є важливою ланкою 64 918 тис. тонн меду на 124,8 млн USD, про, що інформує Державна митна служба України [1].

Отже бджоли відіграють важливу роль в сільському господарстві та всій природній екосистемі світу, вони запилюють велику кількість рослин в усьому світі. Відомо, що більше 100 видів культур, які вирощують в Україні, потребують запилювачів до яких відносяться бджоли. Останні збирають пилок, нектар, який переробляють в мед, який припав до смаку споживачам різних верств населення.

Однак на активному та прогресивному розвитку бджільництва в тому числі й в Україні є багато перешкод які знижують ефективність даної галузі, а іноді призводять до загибелі бджіл в тому числі від хвороб.

Аналізуючи статистичні дані, в Україні щорічно реєструють такі хвороби бджіл, як акаропоз, варооз, ноземоз та інші. Серед згаданих хвороб найбільш часто зустрічаєме та небезпечне захворювання варооз, яке уражає сім'ї медоносних бджіл, як дорослих так і їх розплід [2].